

Fondacija Institut za otvoreno društvo
Predstavništvo - Crna Gora

UMREŽAVANJE OMLADINSKIH ORGANIZACIJA

UVOD

Pred vama su sumirani i analizirani rezultati mapiranja civilnog društva – sektor mladi, kao i komparativna analiza modela umrežavanja organizacija mladih i omladinskih struktura koje postoje u okviru Evropske unije i u zemljama u Evropi.

Evidentna je potreba da se NVO u CG koje rade na osiguravanju strukturirane brige za mlade ljude identifikuju, upoznaju, razmijene informacije i tako kreiraju osnove za uspostavljanje saradnje i umrežavanje. Publikacija je nastala u okviru projekta „Mapiranje civilnog društva – sektor mladi“ sa ciljem da se dobiju relevantni podaci za procjenu važnosti i načina pokretanja inicijative za kreiranjem zajedničke platforme organizacija mladih u Crnoj Gori. Predviđeno je da ova publikacija posluži kao osnova za dalje kreiranje i realizaciju **inicijative za kreiranje zajedničke platforme organizacija mladih u CG**. Cilj ovakve inicijative je da se napravi dodatni korak kada je u pitanju osiguravanje strukturirane brige za mlade ljude u CG, koja je započela kreiranjem i usvajanjem Nacionalnog plana akcije za mlade (NPAM-a).

KOMPARATIVNA ANALIZA OMLADINSKIH STRUKTURA U EVROPI

Analizom modela umrežavanja organizacija mladih i omladinskih struktura koje postoje u Evropi lako je doći do zaključka da su omladinske organizacije, organizacije koje rade sa mladima i podmlaci političkih partija prepoznale svoj interes u udruživanju kako na lokalnom i nacionalnom nivou, tako i na evropskom nivou. Takođe, postoje strukture koje su formirane po principu zajedničke teme (npr. ekologija), istog metoda rada (npr. izviđači). U ovoj publikaciji mićemo se baviti onima koji su se udružili i formirali strukture radi ostvarivanja zajedničkih interesa kao mlađi i oni koji rade za poboljšanje položaja mlađih. Uz napomenu da je mnogo primjera takvih struktura na lokalnom nivou, bavićemo se samo onima na nacionalnom i evropskom nivou.

Slijedi kratko predstavljanje Evropskog omladinskog foruma – najveće platforme omladinskih organizacija na nivou Evrope, a zatim i primjeri umrežavanja i struktura iz zemalja regiona.

EVROPSKI OMLADINSKI FORUM (EYF)

Evropski omladinski forum je nezavisna organizacija osnovana od strane omladinskih organizacija i to nacionalnih omladinskih savjeta i međunarodnih nevladinih omladinskih organizacija (koje su već federacije/asocijacije omladinskih organizacija same po sebi). Kao platforma sa 99 članica EYF okuplja desetine miliona mlađih iz cijele Europe koji su se organizovali da bi bolje zastupali svoje zajedničke interese.

Nacionalni omladinski savjeti su krovne organizacije koje okupljaju omladinske organizacije u jednoj zemlji/području. U Evropskom omladinskom forumu, **34 nacionalna omladinska savjeta su punopravne članice¹, 3 kandidata (Rumunija, Hrvatska i Ukrajina) i jedan posmatrač (Belgija - njemačko govorno područje).**

¹ Austrija, Azerbejdžan, Belgija - flamansko govorno područje, Belgija - francusko govorno područje, Bjelorusija, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Grčka, Gruzija, Irska, Italija, Jermenija, Kipar, Latvija, Litvanija, Luksemburg, Mađarska, Malta, Moldavija, Nizozemska, Norveška, Njemačka, Portugal, Rusija, Slovačka, Slovenija, Španija, Španija – Katalonija, Švajcarska, Švedska, Velika Britanija

Među glavnim principima funkcionisanja Evropskog omladinskog foruma i organizacija članica su reprezentativnost, unutrašnja demokratija, nezavisnost, otvorenost i inkluzija/uključenost.

Vizija - Biti glas mladih u Evropi, u kojoj se mladi smatraju za jednake građane i gdje su podržani i ohrabreni da ostvare svoje pune potencijale kao građani svijeta.

Misija - Evropski omladinski forum predstavlja i zagovara potrebe i interes svih mladih ljudi u Evropi, kroz njihovo pozitivno i aktivno učešće.

Ciljevi

- Povećati učešće mladih i omladinskih organizacija u društvu i u procesima donošenja odluka;
- Pozitivno uticati na politike koje utiču na mlađe i omladinske organizacije, kroz partnerstva sa međunarodnim institucijama, prvenstveno Evropskom Unijom, Savjetom Europe i Ujedinjenim Nacijama;
- Promovisati koncept politike za mlađe kao integriranog i međusektornog elementa za sveukupni razvoj politika;
- Omogućiti učešće mladih kroz razvoj održivih i nezavisnih omladinskih organizacija na nacionalnim i međunarodnom nivou;
- Posporješiti razmjenu ideja i iskustava, uzajamnog razumijevanja i jednakih prava i prilika među mladima u Evropi;
- Održati međukulturalno razumijevanje, demokratiju, poštovanje, aktivno građanstvo i solidarnost.

Kao najveća regionalna omladinska platforma na svijetu, Evropski omladinski forum radi na produbljivanju evropskih integracija i istovremeno na razvoju omladinskog rada u ostalim regionima svijeta.

<http://www.youthforum.org>

NACIONALNI OMLADINSKI SAVJETI

Mladinski svet Slovenije (MSS) je krovna organizacija omladinskih organizacija koje djeluju na nacionalnom nivou. Pod svojim okriljem okuplja organizacije sa različitim interesima, ideologijama i političkim usmjerjenjima. Aktivnosti MSS-a su zasnovane na premissama da asocijacija mladih ljudi treba biti autonomna i integrirana u slobodno i demokratsko društvo. Od svog osnivanja (aprila 1990) MSS je doprinio razvoju saradnje između omladinskih organizacija na nacionalnom, lokalnom i međunarodnom nivou. MSS je nacionalni zastupnik mladih iz Slovenije na evropskom nivou, kroz članstvo u Evropskom omladinskom forumu od njegovog osnivanja 1996.

Od 2001, MSS je registrovan na osnovu Akta o omladinskim savjetima, koji reguliše njegov status, polja djelovanja, aktivnosti, finansiranje i obavezu Vlade, ministarstava i ostalih državnih institucija da informišu MSS o pokretanju/pisanju zakona i ostalih regulativa koje imaju direktni uticaj na život i rad mladih ljudi.

Ciljevi i zadaci MSS-a

Osnovni cilj MSS-a je da pomogne u kreiranju okruženja koje će omogućiti mladima da odrastu u zrele individue koje će društvo trebati u budućnosti. MSS želi da mladi postanu, kao pojedinci, i kao članovi društva:

- autonomni, sposobni za donošenje odluka i upravljanje sopstvenim životom;
- solidarni, razumijevajući, i aktivno brinući za druge;
- odgovorni, sposobni da prihvate posljedice svojih odluka;
- posvećeni, sposobni da žive u skladu sa svojim vrijednostima i da podržavaju ideale koje smatraju važnim.

Zadaci MSS su definisani na sljedeći način:

- omogućavanje učešća mladima u prilagođavanju zakona i primjeni regulativa koje imaju direktni uticaj na život i rad mladih ljudi;
- obezbjeđivanje uslova za rad i razvoj tematski - fokusiranih udruženja mladih;

- preuzimanje uloge savjetodavnog tijela, po svim pitanjima vezanim za mlade i njihove organizacije, i uticaj na sadržaj politike za mlade, tako da odgovara interesima članica MSS-a;
  - realizacija aktivnosti na poljima socijalne politike za djecu i mlade, obrazovanja, slobodnog vremena, kulture, informisanja i međunarodne saradnje;
  - promocija razvoja omladinskih organizacija kao instrumenta za mlade i njihovo aktivno učešće u javnom životu;
  - promocija razvoja volonterskih omladinskih organizacija i osnaživanje aktivnosti omladinskih organizacija, bez obzira na njihove različite interese, ideološke ili političke orientacije;
  - predstavljanje omladinskih organizacija u zemlji i inostranstvu.
- <http://www.mss.si>

Mreža mladih Hrvatske (MMH) je savez 52 nevladina udruženja mladih i za mlade koji u Republici Hrvatskoj (RH) djeluje kao nacionalna krovna organizacija mladih (eng. National Youth Council). MMH je nevladino, neprofitno i nestраначko udruženje osnovano decembra 2002. godine. MMH zagovara i promoviše interese i stavove mladih na načelima tolerancije, razumijevanja i poštovanja njihovih prava i potreba.

MMH je demokratski ustrojena, reprezentativna i inkluzivna, i kao takva prepoznata u RH i međunarodno. MMH okuplja nevladine organizacije mladih i za mlade koje su dobrovoljno pristupile Mreži, i to nacionalne saveze i lokalne organizacije koje djeluju na području teritorije čitave RH.

Vizija: Aktivni mladi građani koji učestvuju u kreiranju, sproveođenju, nadgledanju i vrijednovanju politike za mlade u Republici Hrvatskoj.

Misija: Mreža mladih Hrvatske razvija javne politike za mlade kroz informisanje, javno zagovaranje, tematsko umrežavanje, međunarodnu saradnju, podršku razvoju organizacija mladih i partnerstvo sa institucijama vlasti.

MMH je nastala radi potrebe zajedničke saradnje među organizacijama mladih, unaprijeđenja međusobne komunikacije, nezavisno

od programskog određenja, organizacijskog ustrojstva i uz puno poštovanje vjerovanja/uvjerenja, nacionalne, polne, vjerske ili kulturne opredijeljenosti ili pripadnosti mladih koje zastupaju ili zagovaraju, radi efikasnijeg i efektivnijeg zagovaranja interesa i potreba mladih u RH, te radi partnerskog odnosa sa vlastima u kreiranju i sproveođenju politike za mlade.

Mreža mladih Hrvatske svoje djelovanje temelji na demokratskom odlučivanju i javnom djelovanju, otvorenosti prema svim zainteresovanim organizacijama i inicijativama mladih, i, za mlade, poštovanju integriteta i samostalnosti svojih članica, podršci lokalnim inicijativama mladih, i, za mlade, izgradnji odgovornog partnerstva sa drugim zainteresovanim udruženjima, ustanovama i tijelima državne uprave i samouprave, afirmaciji mladih, te njihovih interesa i potreba, promovisanju tolerancije i međusobnog uvažavanja u društvu, zaštiti ljudskih prava i manjina, promovisanju zdravih stilova života, jačanju samosvijesti i interesa mladih za aktivno i odgovorno učešće u društvu i javnom odlučivanju.

MMH je učestvovala u izradi sljedećih dokumenata: Nacionalno izješće o društvenom razvoju UNDP-a 2004, 'Mladi u Hrvatskoj', Operativni plan 2006 – 2007. Nacionalnog programa djelovanja za mlade, Strateški okvir za razvoj Republike Hrvatske 2006 – 2013, Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva 2007 - 2011, Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava 2008 - 2011, razni županijski i gradski programi djelovanja za mlade, te strateški planovi za veliki broj organizacija mladih.

<http://www.mmh.hr>

Omladinski nacionalni savjet Austrije (BJV) je predstavničko tijelo omladinskih organizacija u Austriji. BJV je krovna organizacija za organizacije mladih ljudi koja prije svega daje „glas mladima“. BJV je koalicija od 43 omladinske organizacije širom Austrije, koje zajedničkim radom stvaraju snažan zajednički „glas mladih“ koji stiže do donosioca odluka i kreatora politika na svim nivoima. BJV je osnovana 1953. udruživanjem najvažnijih omladinskih organizacija, a 2001. je

promjenila ime i strukturu. Osnovana je sa ciljem predstavljanja i zastupanja interesa mlađih i omladinskih organizacija, što i danas radi. Uloga Omladinskog nacionalnog savjeta Austrije je prepoznata pri kreiranju legislative i kao „socijalni partner“. Tako BJV promoviše razvoj servisa za sve mlađe ljude, promoviše i osigurava interese mlađih, i kao zvanično prepoznata organizacija, lobira i zagovara za pitanja mlađih u Austriji.

Članice Omladinskog nacionalnog savjeta Austrije su raznovrsne, od podmladaka političkih partija i omladinskih ograna sindikalnih organizacija, do religioznih i „uniformisanih“ organizacija, kakve su organizacije etničkih manjina i izviđači, ali i lokalni omladinski savjeti i organizacije koje zastupaju specifične interese i grupe. Ova raznolikost garantuje široki obuhvat različitih interesa mlađih ljudi u Austriji. BJV zastupa i interes mlađih austrijanaca/ki i omladinskih organizacija iz Austrije na evropskom i međunarodnom nivou.

<http://www.jugendvertretung.at>

Omladinski savjet Albanije je registrovan od 1994-te kao nacionalna krovna organizacija sa 80 članica koje su nevladine i apolitične omladinske organizacije. Članice Omladinskog savjeta Albanije su: omladinske organizacije, omladinski centri, lokalni studentski parlamenti i lokalni omladinski savjeti. Podružnice Omladinskog savjeta Albanije su lokalni omladinski savjeti osnovani u Skadru, Kruji, Draču, Dibri, Lezi, Elbasanu, Korči, Đirokastri, Vlrori, Kukešu i Sarandi. Članovi lokalnih omladinskih savjeta su lokalne omladinske organizacije, omladinski centri i lokalni studentski parlamenti.

Fokus je na omladinskim organizacijama, mlađima, djeci, programima i aktivnostima za mlađe i od strane mlađih, uticaju na javne politike koje se tiču mlađih, međunarodne odnose sa omladinskim organizacijama.

<http://www.albanianyouth.org>

OSTALI PRIMJERI/SITUACIJA IZ REGIONA

U Bosni i Hercegovini djeluje više od 250 omladinskih organizacija. Mali dio njih je institucionalno razvijen i jak sa profesionalnim osobljem, administrativno - finansijskim procedurama i dr. Na nivou BiH ove organizacije nisu uvezane, odnosno **ne postoji krovno državno vijeće ili savjet mlađih**. Većinom su lokalnog ili regionalnog karaktera, i svega desetak njih djeluje na prostoru čitave BiH. Što se tiče umrežavanja, prema vrsti djelatnosti postoje određene mreže ili koalicije koje okupljaju različite lokalne omladinske organizacije (npr. Eko mreža BiH, Projekt prijateljskih servisa za mlađe u oblasti seksualnog i reproduktivnog zdravlja mlađih, Partnerski omladinski program i dr.).

Omladinska mreža Bosne i Hercegovine,
<http://www.omladina-bih.net/>

Omladinska mreža Bosne i Hercegovine je neformalni skup vanstranačkih organizacija, grupa i osoba koje zadovoljavaju potrebe mlađih u entitetima, aktivno ih uključujući u izgradnju demokratskih vrijednosti i jačanje civilnog društva. Osnovana 1999-te, mreža danas okuplja 111 članica i 28 pojedinaca iz 62 mjesta u BiH. (azurirano u decembru 2007).

Omladinski savjet Republike Srpske (OSRS) – krovna organizacija mlađih u RS, **<http://www.osrs.info>**

Partnerski omladinski pokret (POP), **<http://www.pop.ba>**

Partnerski omladinski pokret sa svojom neformalnom mrežom sa 41 organizacijom ima za cilj da kroz kontinuirano razvijanje, podržavanje, pomaganje i povezivanje pojedinaca, grupa i organizacija unaprijedi život mlađih, jača njihov uticaj u društvu, te promoviše i radi na pomirenju i reintegraciji mlađih u Bosni i Hercegovini.

U Srbiji je oformljena Koalicija mlađih Srbije, kao **neformalna mreža nacionalnih omladinskih nevladinih organizacija**: Studentska unija Srbije, Omladinski savet Vojvodine, Omladinski informativni centar, Savez izviđača Srbije, Mlađi istraživači Srbije, Omladina JAZAS-a i Građanske inicijative. Sve odluke se donose konsenzusom.

KMS jeinicirao kreiranje 13 lokalnih koalicija mladih širom Srbije, u cilju rješavanja problema mladih i na lokalnom nivou. Ove koalicije su nezavisne mreže lokalnih organizacija koje zagovaraju poboljšanje položaja mladih u njihovojsredini.

Ciljevi Koalicije:

- Ojačavanje omladinskih organizacija na lokalnom nivou, iniciranje i podrška formiranju lokalnih koalicija mladih;
- Podizanje svijesti o potrebama i problemima mladih;
- Javno zagovaranje za formiranje državnog tijela i kreiranje politike za mlade.

Prioriteti Koalicije:

Koalicija mladih Srbije je neformalna mreža i kao takva je inicijator procesa zagovaranja za kreiranje državnog tijela za brigu o mladima.
<http://www.kms.org.yu>

U Makedoniji je tokom 2004. prvo neformalno formirana, a zatim i formalno registrovana Koalicija omladinskih organizacija „SEGA“ sa ciljem da doprinese procesu kreiranja i implementacije Nacionalne strategije za mlade i da pomogne da se ispune potrebe mladih. Članstvo u Koaliciji čini 19 punopravnih članica i 9 pridruženih organizacija članova. Upravljačku strukturu čine: Skupština – sastavljena od predstavnika svih članica; Upravni odbor – sastavljen od 5 predstavnika punopravnih članica; Nadzorni odbor – sastavljen od tri člana. Izvršnu strukturu čini centralna kancelarija u Prilepu i 4 regionalne kancelarije (Štip, Ohrid, Tetovo i Skoplje).

Vizija: SEGA je održiva i razvijena omladinska fondacija koja djeluje na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou, dugoročan i ozbiljan partner za implementaciju omladinskih programa zajedno sa mladima, NVO-ima, državnim institucijama i biznis sektorom.

Misija: Koalicija omladinskih organizacija „SEGA“ kontinuirano radi na zastupanju i lobiranju za sprovođenje omladinske politike u Republici Makedoniji, povezuje i jača mlade sa ciljem poboljšanja njihovog položaja. <http://sega.org.mk>

CRNA GORA

Nacionalni plan akcije za mlade (NPAM) je kreiran kroz dvogodišnji participativni proces vođen od strana Ministarstva prosvjete i nauke, u saradnji sa dvije međunarodne organizacije CRS i Forum Syd. NPAM definije mlade kao kategoriju stanovništva od 15-29 godina starosti, sadrži petogodišnju strategiju, operativni plan za prvu godinu, kao i budžet i predlog nadgledanja realizacije NPAM-a. Usvajanjem dokumenta od strane Vlade Crne Gore u oktobru 2006, nadležnost za sektor *MLADI* prelazi u Ministarstvo kulture, medija i sporta. Takođe, formiran je Savjet mladih, čije zaduženje je da prati monitoring implementacije Nacionalnog plana akcije za mlade.

Međutim, dinamika implementacije NPAM-a je, kako je inicijalno planirano, trebalo da bude brža. Naime, od planiranog plana za prvu godinu, jedan od koraka koji je napravljen (pored formiranja Savjeta mladih) je otvaranje jednog javnog konkursa za finansiranje projekata u sklopu NPAM-a. Sredstva koja su raspodijeljena tim konkursom su bila značajno niža od planiranih. Još jedna stvar koja je važna za proces implementacije NPAM-a je i nedostatak transparentnosti, ako se ima u vidu da, od trenutka usvajanja NPAM-a, nije bilo jasne i strukturirane informacije o toku implementacije od strane tijela koja su nadležna za NPAM na nacionalnom nivou. Ovo dovodi do situacije da omladinske organizacije i organizacije koje rade sa mladima nijesu dovoljno informisane o tekućim stvarima i planovima za dalje. Dijelom, ovo je i zbog činjenice da u Crnoj Gori ne postoji jasna baza podataka u vezi sa organizacijama koje rade na strukturiran način sa mladima. Ujedno, kao posljedica toga, javlja se činjenica da ne postoji ni zajednički, standardizovan, način nastupa prema, na prvom mjestu, mladima, pa, onda, evropskim i nacionalnim institucijama, koje su veoma važni akteri kada je u pitanju podrška koja je dostupna nevladinim organizacijama u polju rada sa mladima (u vidu i ljudskih, i materijalnih resursa).

Tako je, jedan od očekivanih rezultata projekta „Mapiranje civilnog društva – sektor MLADI“ i da se, u skladu sa evropskim standardima i dobrom praksom, izdiferenciraju organizacije u Crnoj Gori koje sebe definišu kao:

- Omladinske organizacije - organizacija u kojoj mladi igraju ključnu ulogu u upravljanju organizacijom (menadžment, upravni odbor, ili oboje), a teme kojima se organizacija bavi ne moraju, neminovno, biti vezane za pitanja mladih, već i šire.
- Organizacije koje rade sa mladima - organizacija kojoj su primarna ciljna grupa mladi, a sa njima rade mladi i/ili odrasli.
- Organizacije mladih pri političkim partijama – omladinska struktura organizovana pri političkoj partiji tzv. podmladak političke partije.

SUMIRANI REZULTATI ISTRAŽIVANJA

Mapiranjem2 organizacija u Crnoj Gori direktno je kontaktirano 58 organizacija, od kojih je ukupno 26 poslalo popunjeno upitnik, njih 28 je ugašeno, a predstavnici 4 NVO se nijesu identifikovali sa ponuđenim opisima organizacija. S obzirom da u razlozima za nepopunjavanje upitnika imamo i sledeće obrazloženje „*iskreno nama ne odgovara da se (ime organizacije) svrstava u grupu omladinskih organizacija zbog specifičnosti i ozbiljnosti tema sa kojima se susrećemo i kojima se bavimo.*“, jasno je da se organizacije ne identifikuju kao omladinske, iako po definicijama preciziranim u opisu istraživanja to defaktu jesu, jer im taj prefiks oduzima na značaju i ozbiljnosti.

Organizacije djeluju lokalno, najviše u Podgorici i Nikšiću, ali i na „skoro cijelom području Crne Gore“. Predstavnici više od dvije trećine anketiranih organizacija su prepoznali svoje djelovanje kao omladinski rad (uz ponuđenu definiciju³), a ostali su smatrali da ponuđeni opis nije u potpunosti adekvatan onim aktivnostima koje njihove organizacije realizuju. Samo tri organizacije su se identifikovale kao omladinske organizacije, dva su odgovora stigla od podmladaka političkih partija,

² Detaljna analiza rezultata istraživanja je dostupna na www.forum-mne.com

³ Omladinski rad pomaže razvoju mladih u svjesne, odgovorne i aktivne članove zajednice i radi na stvaranju uslova za ostvarenje njihovih punih potencijala.

a ostale sebe stavljaju u kategoriju onih koji rade sa mladima. Važan je i podatak da među anketiranim organizacijama nema nijedne studentske organizacije. Anketirane organizacije zapošljavaju samo 19% mladih do 29 godina starosti. Na zabrinjavajuće je niskom nivou organizovanost mladih, i ovi pokazatelji govore u prilog lošem stanju pitanja mladih i vidljivosti ove starosne grupe u Crnoj Gori, gdje se sa mladima, a posebno ZA mlade radi, a oni sami nijesu ti koji se mogu organizovano baviti rješavanjem ozbiljnih pitanja.

Devetnaest NVO iz anketiranog uzorka imaju skoro 400 aktivnih volontera i volonterki, što je podatak koji ohrabruje. Ohrabruje veliki broj mladih koji su u bilo kom svojstvu u vezi sa anketiranim organizacijama, i pored činjenice da je u ovim organizacijama, kao što je već navedeno, zaposlenih tek 19% mladih. Njihovo rano angažovanje po pitanjima koja se tiču upravo njih je od ogromnog značaja i smatramo ga sigurnim pokazateljem da će mladi ljudi sve više u skorijoj budućnosti biti svjesni svojih potreba, prava, obaveza i mogućnosti da sve to realizuju kako na lokalnom, tako i na regionalnom, pa i širem nivou. Time će i slika nevladinih organizacija u sektoru mladi, neminovno biti promijenjena u korist veće vidljivosti i značajnijeg identifikovanja sa prefiksom *omladinska organizacija*.

Istraživanje koje smo obavili pokazalo je da NVO smatraju izuzetno važnim pitanjem - *poboljšanje međusobnih kontakata i saradnje*, i da dosadašnju saradnju ocjenjuju nisko sa prosječnom ocjenom 4,33 (na skali od 1-8). Budući da je riječ o organizacijama koje u svojoj programskoj orijentaciji na različite načine definišu odnos prema mladima, a time i svoje aktivnosti u pravcu poboljšanja statusa mladih u crnogorskom društvu, dobili smo raznovrsna gledišta na markiranu problematiku. Između ostalog, anketirane NVO stavljaju različite prioritete na kojima bi valjalo raditi. No, to je dijelom i očekivano jer se zaista radi o pitanjima koja su neriješena, a svako je izuzetno važno kada govorimo o statusu mladih. Po priorititetima:

1. sprovođenje Nacionalnog plana akcije za mlade,
2. lobiranje za veće prepoznavanje mladih u crnogorskem društvu,

3. kreiranje/sprovođenje lokalnih planova akcije za mlade,
4. uspostavljanje kontakta i saradnje sa sličnim organizacijama u Evropi,
5. otvaranje omladinskih centara i omladinskih klubova...

Iz rezultata istraživanja saznajemo da bi se većina anketiranih organizacija (njih 85%) odazvala pozivu za pokretanje inicijative za kreiranje zajedničke platforme organizacija mlađih u Crnoj Gori. Ovako visok procenat pokazuje da je pokretanje inicijative za umrežavanje i kreiranje zajedničke platforme organizacija mlađih utemeljeno.

Rezultate istraživanja analizirale:

Dr Dijana Vučković
Ajša Hadžibegović

KOMPARATIVNA ANALIZA
OMLADINSKIH STRUKTURA U EVROPI

Autorke:
Dr Dijana Vučković
Ajša Hadžibegović

Produkcija:
M Studio
Marko Mihailović

Tirž:
100 kom

Mart 2009, godine

Fondacija Institut za otvoreno društvo
Predstavništvo - Crna Gora

